

Vestergaard gloppar dyrnar

– Eg havi ongantið hildið og haldi framvegis ikki at tað er rætt at selja tilfeingi á uppboðssølu, sigur Jacob Vestergaard, sum tó tekur væl ímóti útspælinum frá Sambandsflokkinum

Jón Brian Hvidtfeldt

Ferð eftir ferð síðstu árin hevur Jacob Vestergaard gjørt greitt, at ein uppboðssøla av føroyska tilfeinginum eftir hansara tykki ikki er vegurin fram fyri føroyska fiskivinnu. Tann stóðan er ikki broytt.

– Eg síggi snøgt sagt einki endamál í at selja tilfeingi á uppboðssølu. Tað havi eg ongantið gjørt, tað geri eg framvegis ikki og eg haldi ikki at nakar í Fólka flokkinum ynskir eina uppboðssølu, sigur Jacob Vestergaard.

Higartil einasta roynd at selja føroyska tilfeingið á uppboðssølu varð gjørd á sumri í 2011, tá 20.000 tons av makreli vórðu seld á uppboði fyri 72 milliónir krónur. Tað var undir sonevndu "Makrelsamgonguni" har Tjóðveldi og Framsókn veittu Sambandsflokkinum og Javnaðarflokkinum sín politiska stuðul til at føra ein øðrvísi fiskivinnupolitikk enn flokkarnir førdu saman við Fólka flokkinum.

– Endaliga úrtøkan á 72 milliónir krónur er munandi hægri enn gitt var um frammanundan, og tað kann man bara gleðast um. Hetta er prógvað at vera ein haldgóð skipan at brúka til tess at útvega landskassanum inntøkur av tilfeinginum, segði Johan Dahl, sum tá var landsstýrismaður í vinnu- og fiskivinnumálum.

Hóast landsstýrismaðurin kundi vísa á ein miðalprís á 3,60 fyri hvørt selt kilo av makreli á almennu uppboðssøluni, so heglaðu atfinningarnar niður yvir leistin. Ikki minst tí at fiskurin endaði umborð á útlandska móðirskipinum Lafayette, sum keypti meginpartin av teimum 20.000 tonsunum. At Lafayette var mannað við lágløntari arbeiðsmegi undir vánaligum korum, sammett við føroysk viðurskipti, var bensin á bálið hjá atfinningarsomu røddunum.

Nú gloppar Sambandsflokkin aftur dyrnar fyri eina uppboðssølu.

– Tað er eingin í Fólka flokkinum, sum ynskir eina uppboðssølu, sigur Jacob Vestergaard eftir at Kaj Leo Holm Johannesen um vikuskifti aftur dróg uppboðssøluna inn í eina komandi fiskivinnunýskipan. Kortini ásannar landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, at Fólka flokkurin má flyta seg, skal flokkurin vera partur av eina komandi fiskivinnunýskipan.

Í lesarabrævi um vikuskifti vísir formaður floksins á, at flokkurin ynskir at fiskivinnan verður rikin mest møgulegt á marknaðartreytum.

– Tí er eisini ynskiligt, at ein partur av til dømis pelagiska tilfeinginum verður selt umvegis eina uppboðssølu, skrivur Kaj Leo Holm Johannesen og vísir á, at henda heimild eigur at setast í eina nýggja lóggávu.

Við útsøgnini fer lögmaður og formaður Sambandsflokksins beint eftir Fólka flokkinum.

Taktikkurin

Tað er greitt, at politiskt er meiriluti fyri at selja part av føroyska tilfeinginum á uppboði. Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin og Framsókn – sum allir vóru partur av sonevndu "Makrelsamgonguni" saman við Sambandsflokkinum – siga seg allir vera fyri eina uppboðssølu.

Men higartil hevur Fólka flokkurin verið ímóti. Soleiðis var uppboðssølan ikki nevnd við einum orði í tí uppskoti til fiskivinnunýskipan, sum Jacob Vester-

gaard legði fyri landsstýrið tíðliga í fjør, men sum varð steðgað av Sambandsflokkinum og partvís eisini Miðflokkinum.

Útspælið hjá Sambandsflokkinum um vikuskiftið kemur tó ikki óvart á Jacob Vestergaard.

– Útmeldingarnar frá Sambandsflokkinum hava verið nokkso ymiskar. Sum útgangsstøði haldi eg tað vera gott, at flokkurin nú melder eitt sindur greiðari út, sigur Jacob Vestergaard og sipar til ta deadline, sum samgonguflokkarnir hava givið sær sjálvum fyri at finna felags stev um eina fiskivinnunýskipan.

Tá figgjárlógaruppskotið fyri 2015 varð lagt fram 30. september varð boðað frá, at nú skuldi ferð setast á arbeiðið við fiskivinnunýskipanini. Formenninir í samgonguflokkunum søgdu seg hava tað felags mál, at í seinasta lagi 1. februar 2015 skulu uppskot um fiskivinnunýskipan verða gjørd, sum avloysa verandi lóg um vinnuligan fiskiskap og fyribilslógar um gjöld á fiskivinnuna.

Tá valdi landsstýrismaðurin í figgjármálum, sum eisini er formaður Fólka floksins, at selja boðskapin soleiðis:

– Ein fiskivinnunýskipan skal framtíðartryggja vinnuna, og samgongan er samd um, at rindast skal fyri hesa trygging, segði Jørgen Niclasen.

Lítið var at ivast í, at orðini skuldu skiljast sum ein øðrvísi háttur at tosa um tað tilfeingisgjald, ið eftir øllum at døma er komið fyri at vera, og sum fyribils er mett at geva landskassanum 137 milliónir krónur næsta ár. Nú lögmaður fer eitt stig víðari og tosar um uppboðssølu av tilfeingi, er Fólka flokkurin aftur í verjustøðu:

– Tað er framvegis ikki greitt, hvussu Sambandsflokkinur ætlar at selja rættið á uppboðssølu, ei heldur hvat skal seljast á uppboði, sigur Jacob Vestergaard.

Royndin við uppboðssøluni í 2011 vísti, at landskassin lutfalsliga lætt kann fáa lutfalsliga nógvar pengar inn í felagskassan. Fleiri minnst eisini kekkin á 100 milliónir krónur, sum

umboðsmaðurin hjá Lafayette í 2012 vildi leggja á bordið í Fiskimálaráðnum aftur fyri 40.000 tons av makreli.

Tá var svarið nei, og hjá landsstýrismanninum í fiskivinnumálum er stóðan eins og áður tann sama:

– Okkara útgangspunkt er ikki broytt. Eg síggi einki endamál í eina uppboðssølu, staðfestir Jacob Vestergaard.

Nýskipanin

Kortini ásannar Jacob Vestergaard, at Fólka flokkurin má flyta seg, skal flokkurin vera partur av eina komandi fiskivinnunýskipan:

– Eg veit væl, at ein semja um eina nýskipan krevur kompromis frá øllum partum, eisini frá Fólka flokkinum, sigur Jacob Vestergaard.

Hóast hann hevur betur hug at tosa um ymisku meiningarnar í Sambandsflokkinum, so ásannar Jacob Vestergaard samstundis, at eisini í Fólka flokkinum eru meiningar ymiskar.

– Tekur tú heildina í eina fiskivinnunýskipan, so eru eisini ymiskar meiningar í

Fólka flokkinum. Men sum nevnt er eingin í Fólka flokkinum, sum ynskir eina uppboðssølu, sigur Jacob Vestergaard.

Í lesarabrævi um vikuskifti sigur Kaj Leo Holm Johannesen, at Sambandsflokkinur vil virka fyri, at gjørd verður breið politisk semja um eina fiskivinnunýskipan.

– Andstøðan verður tikin við, tá samgongan metir seg hava grundarlag fyri einum lógaruppskoti, sigur Jacob Vestergaard um breiðu semjuna.

Samgongan hevur higartil brúkt trý ár til ta fiskivinnunýskipan, sum varð fráboðað í samgonguskjalinum, og sum andstøðan hevur eftirlýst síðani. Eitt nú hevur andstøðan ferð eftir ferð víst á, at hon í væl meira enn eitt ár ikki so frægt sum hevur fingið fundarboð.

– Jú, vit hava sitið oman á hesum leingi. Vit eiga at finna út av hesum, um vilji er til tað. Mín partur skal so ikki liggja eftir, sigur Jacob Vestergaard í dag.

Avgerðin hjá Kaj Leo Holm Johannesen um at taka uppboðssøluna inn aftur í kjakið um fiskivinnunýskipan setir eftir øllum at døma gongd á.

– Sjálvandi kann Fólka flokkurin flytast. Men tá mást tú siggja alla nýskipanina í eina heild. Velir tú at seta rættin at selja tilfeingi á uppboði inn í eina komandi lóggávu, so skal tað setast upp ímóti tí, sum nýskipanin annars kemur at fevna um, ljóðar metingin hjá Jacob Vestergaard í dag.

Enn er eingin fundur ásettur, nær samgonguflokkarnir aftur fara at tosa um fiskivinnunýskipanina.

Lesarabrævið hjá Kaj Leo Holm Johannesen um fiskivinnunýskipanina er prentað á síðu 10